

Het Rietveld Schröderhuis

Introductie, voorbereidend lesmateriaal, verwerkingslesmateriaal

VO

Beste leerkracht,

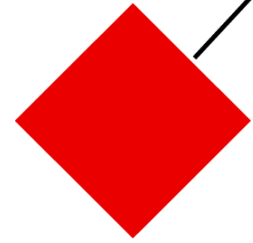
Jullie bezoeken binnenkort het Rietveld Schröderhuis. Alvast van harte welkom! Wij willen jullie tijdens dit bezoek laten zien en ervaren dat het Rietveld Schröderhuis een heel bijzonder huis. Zeker als je bedenkt dat het al ruim 100 jaar oud is!

Voor veel leerlingen is dit wellicht moeilijk voor te stellen. Vandaar dat we hieronder een aantal lessuggesties geven, die de kinderen kunnen helpen het Rietveld Schröderhuis in de tijd te plaatsen en hen de mogelijkheid geven om te bedenken wat over 100 jaar een bijzonder huis zou zijn.

Introductie

Het Rietveld Schröderhuis is een heel bijzonder huis in Utrecht. Het is ontworpen door Gerrit Rietveld en Truus Schröder. Het is gebouwd in 1924. Truus Schröder is hier gaan wonen met haar 3 kinderen Binnert, Marjan en Hanneke. Nu is het een museum.

Gerrit Rietveld werd meer dan 100 jaar geleden geboren in Utrecht en ging na de basisschool bij zijn vader in de timmerwerkplaats werken. Ze maakten meubels met veel tierelantijntjes, dikke stoffen bekleding en veel krullen. Dit soort meubelen waren toen heel erg in de mode. In de huizen stonden allemaal van dit soort meubels. Het waren donkere huizen met zware, massieve meubels die een meubelmaker met de hand moest maken. Rietveld wilde echter iets anders. Hij vond het belangrijk dat er veel licht en ruimte in een huis zouden zijn. Volgens hem zouden de mensen zich dan veel fijner voelen. Hij wilde daarnaast ook dat meubels met machines gemaakt konden worden in plaats van met de hand. Dat was immers veel handiger en goedkoper. Rietveld ging daarom zelf hele andere meubels maken dan zijn vader deed. Een heel beroemd voorbeeld van Rietveld is de rood-blauwe stoel.



Voor meer achtergrondinformatie over de Rood-blaauwe stoel, zie:

[De Rood-blaauwe stoel – Collectie Centraal Museum Utrecht](#)

[Podcast Kunst Centraal | Aflevering 5. De stoel die iedereen kent. Maar waarom?](#)



Truus Schröder vond de meubels die Rietveld maakte erg mooi en zij vroeg hem of hij, samen met haar, een huis kon ontwerpen met veel licht en ruimte. Daarnaast wilde ze ook een praktisch huis. Dat is het Rietveld Schröderhuis geworden. Truus Schröder en Gerrit Rietveld ontwierpen samen een heel modern huis vol met slimme woonideeën. Gerrit Rietveld liet zich hierbij inspireren door De Stijl.

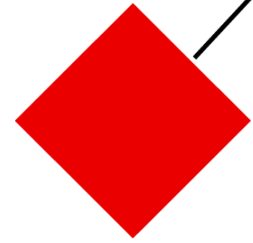
De Stijl was een belangrijke kunststroming, genoemd naar het tijdschrift *De Stijl* dat voor het eerst verscheen in 1917. Andere bekende kunstenaars die lid waren van deze beweging zijn Piet Mondriaan, J.J.P Oud, Bart van der Leek en Theo van Doesburg. Zij wilden vernieuwing in de kunst. Dit deden ze door op zoek te gaan naar een beeldtaal die iedereen zou begrijpen. Ze gebruikten uiteindelijk alleen primaire kleuren (en zwart, wit en grijs) en horizontale en verticale lijnen en vlakken.

Het Klokhuis heeft een leuk filmpje gemaakt over het Rietveld Schröderhuis:

[NTR | Het Klokhuis - Werelderfgoed - Werelderfgoed: Rietveld - Schröderhuis](#)

En er is in 2025 ook een podcast over het Rietveld Schröderhuis gemaakt, om te vieren dat het huis al 25 jaar op de UNESCO Werelderfgoedlijst staat (let op: de podcast is voor achtergrondinformatie, het is geen onderwijspodcast):

[Podcast Kunst Centraal | Aflevering 9. Rietveld Schröderhuis 25 jaar Werelderfgoed.](#)



Vorbereidingsopdrachten (voor bezoek)

Doel: de leerlingen kunnen Het Rietveld Schröderhuis in de tijd plaatsen.

1. Zo zag het er uit!

Het Rietveld Schröderhuis werd gebouwd in 1924. Het was een heel modern gebouw in die tijd (en nu misschien nog steeds wel). Want hoe zag het leven er toen uit? Hoe zag Utrecht er toen uit? Welke huizen werden gebouwd? Wat zag je allemaal op straat? Welke kleren droegen de mensen? Welke spullen had je in je keuken, slaapkamer, woonkamer of badkamer staan? Waar speelden de kinderen mee? Wat deden de mensen in die tijd (soort werk, hobby's, dagjes uit, op vakantie)?

Kies een onderwerp uit dat je interessant vindt en ga op onderzoek uit!

Presenteer je resultaten aan de rest van je klas. Maak er bijvoorbeeld een collage van, geef er een presentatie over, ontwerp een poster, maak een woordweb, bedenk een toneelstuk of maak een filmpje of een fotoserie!

2. Wat valt op?

Hoe zag Utrecht eruit in de jaren '20? Bekijk (een gedeelte van) de film *Utrecht, zoals U het niet kent* uit 1929 en schrijf 5 dingen op die je ziet en die anders zijn dan in onze tijd. Beschrijf de huizen. Hoe zien ze eruit?

Link naar de film:

[Utrecht zoals u het niet kent](#)

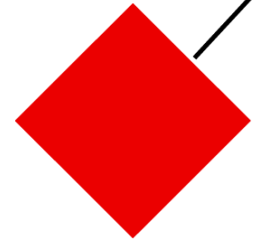
3. Beschrijf het huis!

De leerlingen gaan in tweetallen aan de slag. Eén leerling heeft een afbeelding van een jaren '20 huis, de andere leerling een vel papier en een potlood. De leerlingen zitten tegenover elkaar (of met de ruggen tegen elkaar), zodat de leerling die gaat tekenen de afbeelding niet ziet. De leerling met de afbeelding beschrijft zo precies mogelijk hoe het huis op de afbeelding eruitziet. De ander tekent het huis zoals het beschreven wordt. Tot slot worden de tekening en de afbeelding vergeleken.

Vervolgens wordt dezelfde opdracht gedaan met de afbeelding van het Rietveld Schröderhuis. Wellicht zullen sommige leerlingen al weten hoe het huis eruitziet, maar het gaat er om het huis zo gedetailleerd mogelijk te beschrijven en te tekenen.

- Wat zijn de verschillen en de overeenkomsten tussen de twee huizen?
- Welke was er moeilijker om te beschrijven/tekenen en waarom?
- Waar zou je denk je liever wonen?

(Zie de bijlage aan het eind van het document voor de afbeeldingen)



4. Modern

Wat vind jij modern? Hoe ziet een 'modern' huis eruit?

De leerlingen maken een moodboard met afbeeldingen/teksten die passen bij een modern huis. Bij deze opdracht gaat het nog niet over het modernisme, hier kan na het bezoek op worden ingegaan.

Verwerkingsopdrachten (na bezoek)

1. Zo zal het er uit zien!

Doel: de leerlingen gaan zelf aan de slag met het bedenken van een bijzonder huis in de toekomst.

Deze opdracht kan als vervolgoopdracht gedaan worden bij de voorbereidingsopdrachten Zo ziet het er uit! en Wat valt op?

In de jaren '20 zag het leven er heel anders uit dan nu. Maar hoe zal het er over 100 jaar uitzien?

Bedenk hoe de huizen, straten, de stad Utrecht, de kleding, de meubels, het speelgoed er uit zullen zien over 100 jaar. En hoe ziet ons leven er dan uit? Wat voor werk doen we, welke hobby's hebben we, waar en hoe gaan we op vakantie of een dagje uit?

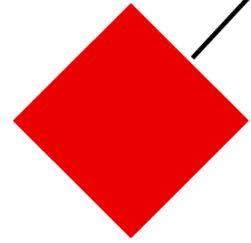
Kies ook nu weer een onderwerp uit dat je interessant vindt en laat je fantasie de vrije loop gaan!

Presenteer je resultaten weer aan de rest van je klas in de vorm van een collage, een presentatie, een poster, een woordweb, een toneelstuk, een filmpje, een bouwwerk van Lego, kapla of lege verhuisdozen, een ontwerp in Minecraft of een fotoserie.

2. Een stoel om in te wonen

Doel: de leerlingen krijgen inzicht in hoe het is om een Rietveldmeubel in elkaar te zetten.

Rietveld begon als meubelmaker en liet zich bij het ontwerp van het Rietveld Schröderhuis inspireren door de Rood-blauwe stoel die hij zelf ontwierp. Probeer dit ook eens! Kies 1 van deze stoelen uit (of zoek er zelf eentje op internet) en ontwerp een huis dat je vindt passen bij deze stoel:



Knotted chair – Marcel Wanders



Knikkerbank – More Development



Voddenstoel – Tejo Remy

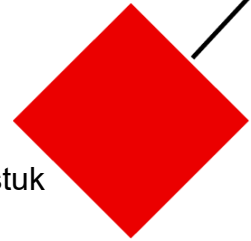


Chair of textures - Tjep

3. Tiny house

Stel, je gaat verhuizen naar een kamer van 6 m². Hoe zorg je ervoor dat je kunt slapen, eten, werken en ontspannen? Maak een meubel waarin je tenminste drie functies verwerkt. Houd er rekening mee dat dit meubelstuk in een klein appartement moet komen te staan.

(Eventueel kan ter inspiratie een tiny house filmpje worden gekeken op Youtube, zoals [This Space Saving Furniture Will Save Your Small Apartment | Aspire](#))



4. Experimenteer!

Rietveld experimenteerde veel met het maken van meubels uit één stuk materiaal, bijvoorbeeld één stuk staaldraad of één plank hout.

Maak van papier een Rietveldstoel na. **Gebruik alleen papier**, dus geen lijm, plakband, etc.! Wie kan het best één van de onderstaande stoelen benaderen?



NB: je kunt natuurlijk ook proberen om zelf een Rietveldstoel te ontwerpen uit één A4tje.

Extra verwerkingsopdrachten (na bezoek)

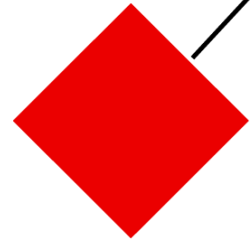
Doel: leerlingen maken een creatieve verwerking met het materiaal dat ze in het Rietveld Schröderhuis hebben gemaakt.

NB: de rondleider zal in het huis een opdracht geven aan de leerlingen. Dit kunnen verschillende opdrachten zijn. Mochten onderstaande verwerkingsopdrachten u aanspreken, dan kunt u de rondleider van tevoren vragen of de leerlingen hier mee aan de slag kunnen in het huis.

1. Vervolgopdracht promotiefilmpje

Je hebt in het huis opnames gemaakt voor een promotiefilmpje. Hierbij heb je verschillende beelden geschoten en een tekst bedacht.

Nu ga je het filmpje compleet maken door de beelden te monteren, muziek achter de beelden zetten en ervoor te zorgen dat iedereen het huis wil kopen!



2. Vervolgopdracht fotoserie

Je hebt in het huis een fotoserie gemaakt over één van de volgende thema's:

- details
- horizontale en verticale lijnen
- materialen
- kleuren
- licht

Maak op school nog een fotoserie over hetzelfde thema. Maak een collage van de foto's/schetsen die je in het RSH over jouw thema hebt gemaakt en de foto's die je op school gemaakt hebt.

Bijlage bij voorbereidingsopdracht 3 Beschrijf het huis!



Jaren '20 huis



Rietveld Schröderhuis